

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00' sáng thứ Năm ngày 09/12/2021.

*****

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 734

“CÔNG PHU ÍT CHO LÀ ĐỦ THÌ ĐỌA LẠC”

Bài học này, Hòa Thượng nhắc chúng ta phải không ngừng tiến bộ, đừng cho rằng mình tu học như vậy đã tốt lắm rồi, tốt hơn trước nhiều rồi. Thật ta, tu hành là thẳng tiến đến đạo quả, có nghĩa là thẳng tiến đến thành Phật. Có người tự cho rằng mình đã ăn chay, học Phật như vậy là đủ rồi. Nếu vậy thì đặc biệt sai lầm! Nguy cơ đọa lạc rất lớn! Chúng ta phải không ngừng tiến bộ! Phật Bồ Tát không ngừng tinh tấn. Phật Bồ Tát mà còn không ngừng tiến bộ, trong khi chúng ta chưa đạt được quả vị gì thì nguy cơ đọa lạc rất cao.

Có người mới tu học được một chút ít thì đã tự mãn, tập khí phiền não xâm lấn, nhất là chúng ta tu hành ở trong thuận cảnh, mọi thứ trải qua êm đềm thì tự nhiên chúng ta đắm chấp trong cảnh êm đềm đó, một khi gặp chướng ngại thì ngay đến tín tâm ban đầu cũng không có. Cho nên mọi người phải hết sức cẩn thận. **Nghịch đến thì thuận nhận, thuận đến thì cảnh giác. Hoàn cảnh khó khăn, chướng ngại thì chúng ta phải hoan hỉ tiếp nhận. Thuận cảnh đến thì chúng ta không để cho tập khí manh nha trở dậy.** Đa phần phạm phu chúng ta đắm chấp trong thuận cảnh, rất dễ dàng sinh phiền não khi gặp nghịch cảnh. Đó là điều mà mọi người phải cảnh giác.

Hòa Thượng nói: *“Người xưa tu học, sau khi đạt đến đại triệt đại ngộ rồi, họ vẫn giống như một người sơ học, vẫn khiêm tốn, khiêm cung, khiêm nhường, hiếu học, siêng năng học tập không ngừng nỗ lực”*. *“Đại triệt đại ngộ”* là nội tâm giống Ngài Lục Tổ Huệ Năng, nội tâm hăng thanh tịnh, không khởi phiền não. Tâm chúng ta chưa đạt đến cảnh giới thanh tịnh, vẫn đầy phiền não thì làm sao mà buông lung được! Cách làm của người xưa rất đáng để chúng ta noi theo và học tập. Chúng ta vừa mới có một chút thành tựu đã thỏa mãn, tự cho mình đạt đến cảnh giới nào đó thì rất nguy hiểm, đọa lạc lúc nào mà không biết.

Một số người ban đầu tu tốt, một thời gian sau trở thành Trưởng Ban, Phó Ban thì bị danh vọng lợi dưỡng dẫn dắt. Điều đáng buồn là họ đã bị đọa lạc rồi mà không hề hay biết. Hòa Thượng dạy chúng ta: **“Thuận đến thì cảnh giác, nghịch đến thì thuận nhận”**. Cảnh giác là chúng ta quán chiếu xem đây có phải là tự tư tự lợi, danh vọng lợi dưỡng, tham sân si mạn hay không? Nếu những tập khí trở dậy, sai sử thì nội tâm của ta không còn ở đạo. Người luôn luôn phản tỉnh, luôn luôn kiểm soát mọi tập khí phiền não của mình thì họ luôn luôn dè dặt ở mọi lúc mọi nơi. Cần nói thì mới nói, không nói thừa một câu, một chữ, kiểm soát được từng lời, kiểm soát được thời gian cho phép. Nếu không kiểm soát được thì chúng ta sai rồi.

Ngài Lục Tổ Huệ Năng khi gặp Ngài Ngũ Tổ đã nói: **“Trong tâm con thường sinh trí tuệ”**. Ngài Lục Tổ đã chứng ngộ rồi nhưng vẫn ở nhà bếp lao nhọc một thời gian rất lâu, vẫn giã gạo, đốn củi, nấu cơm nhưng trong chùa không ai biết. Chỉ có Ngũ Tổ mới biết đây là người đã chứng ngộ, đã đại triệt đại ngộ. Mọi người hàng ngày lên Thiên Đường luận pháp, chỉ có Lục Tổ hàng ngày vẫn lao nhọc ở trong nhà bếp.

Hòa Thượng nói: **“Người đã đại triệt đại ngộ rồi luôn giống một người sơ học, luôn khiêm cung, khiêm nhường. Người sơ học thì cảm thấy mình rất cừ khôi, cảm thấy chính mình hơn tất cả mọi người. Đây là cuồng ngạo, cuồng vọng, ngạo mạn. Đây là chướng ngại”**.

Người học Phật cảnh giới càng cao thì càng khiêm hạ. Người cho rằng mình đã học cao, đi đã phá pháp này pháp kia, chỉ trích người này người kia thì họ chưa đạt được gì cả, nội tâm của họ vẫn là tham sân si mạn. Chúng ta tu học được một chút ít, được một nhóm người cung kính mà tự cho mình đã cừ khôi thì mình đã đọa lạc, tâm không còn ở đạo. Tâm ở đạo là tâm thanh tịnh, thuần tịnh thuần thiện, tâm Chân Thành, tâm Thanh Tịnh, tâm Bình Đẳng, tâm Chánh Giác, tâm Từ Bi. Tự thấy mình có công phu thì tâm không còn chân thành, không còn thanh tịnh.

Cái hại của người tu tập là tu hành một thời gian thì không thấy có ai đáng làm Thầy của mình nữa, không nghe lời của ai nữa. Vậy thì đọa lạc càng sâu! Như vậy thật đáng sợ, thà không tu thì tốt hơn! Khi họ đã tự cho mình là Thầy thì hết cứu, Phật Bồ Tát cũng không cứu được! Nhiều người tu hành một thời gian, nghe pháp một thời gian thì đi đấu trí, đi đấu pháp. Một vài lần tôi bị dụ đi để họ chât vấn. Họ cứ hỏi thì tôi trả lời là: **“Tôi không biết!”**. Tôi nói ra thì họ có rất nhiều lý lẽ để đánh đố, vậy thì mình nói là **“tôi không biết”** để không có tranh cãi. Họ đọa lạc càng lúc càng sâu, không có đường quay đầu. Chúng ta quan sát sẽ thấy rất nhiều người như vậy. Họ chê bai chỉ trích cả Hòa Thượng Tịnh Không, họ chờ Phật xuất hiện nhưng vĩnh viễn không có cơ hội. Chúng ta cũng như vậy. Chúng ta không thấy chính mình không đúng mà chỉ thấy người khác không đúng.

Hòa Thượng nói: **“Người chân thật có tu, có học thì rất khiêm cung, khiêm hạ. Càng ở quả vị cao, nội tâm của họ càng thanh tịnh. Mãi đến thành quả vị Như Lai, họ vẫn khiêm cung, khiêm hạ như vậy”**. Người mới học một thời gian mà đã cảm thấy mình cừ khôi thì hết cứu. Thật ra họ rất đáng thương! Nếu họ không tu, một mình họ đọa lạc thì không sao. Nhưng họ tu, họ dẫn dắt mọi người thì họ dẫn dắt một nhóm người đọa lạc. Người theo học càng đông, càng nhiều thì càng nguy hiểm cho chúng sanh. Một mình họ đọa lạc thì đọa lạc không sâu, không tạo oan gia trái chủ. Nhưng khi họ dẫn dắt nhiều người thì rất khó! Nhiều người đọa lạc, không thể quay đầu, không thể hồi phục tánh đức, mất đi pháp thân huệ mạng thì nhân quả rất lớn. Giá như họ không tu thì tốt hơn!

Hòa Thượng nói: **“Các vị xem, có vị Phật Bồ Tát nào không khiêm cung khiêm hạ không? Tất cả các Ngài đều luôn ở trạng thái khiêm cung, khiêm hạ. Người ta chỉ mới làm Trưởng tràng mà đã cảm thấy mình cừ khôi thì không còn thuốc gì hiệu nghiệm để cứu họ. Phàm phu mang theo tập khí ngạo mạn, phàm hễ xem**

thường người khác thì nhất định không có thành tựu. Không luận Phật pháp hay thế pháp, người có một chút thành tựu thì rất ngạo mạn và cảm thấy mình đáng được ngạo mạn. Đây là tập khí của người thế gian”.

Người thế gian thấy mình lãnh đạo hơn người, tài năng hơn người thì sự kiêu căng trở dậy, lại còn cho rằng mình đáng được kiêu căng, ngạo mạn. Vậy thì tu hành để giải thoát trở thành tu hành để đọa lạc. Trong “***Kinh Hoa Nghiêm***”, Thiện Tài Đồng Tử đã làm ra biểu pháp cho chúng ta. Có 52 vị đến tham học nhưng Thiện Tài Đồng Tử luôn coi mình là học trò, tất cả mọi người là Thầy. Ngài thành Phật rất nhanh. Chúng ta tu học một thời gian thì không thấy có ai làm Thầy mình nên chúng ta mãi mãi là phàm phu.

Hòa Thượng nói: “***Họ tự cho mình như vậy là đủ rồi, đáng được kiêu ngạo. Trong Phật pháp họ tự cho mình tu hành tốt rồi. Góc bệch ở chỗ không thể đem cảnh giới của chính mình nâng lên cao***”. Chúng ta phải nên biết, Kinh điển của Phật giáo nghĩa lý vô cùng vô tận. Từ sơ phát tâm đến quả vị Như Lai, càng thâm nhập càng sâu. Mỗi một lần đọc thì càng thâm nhập càng sâu. Chúng ta càng nghe càng hiểu vì lần sau nghe tập trung hơn lần trước. Mức độ tập trung càng cao thì càng hiểu sâu. Khi nội tâm của chúng ta thanh tịnh thì chúng ta càng đọc, càng hiểu sâu, mỗi năm cảnh giới khác nhau. “***Cảnh giới khác nhau***” có hai hướng: Nếu nội tâm thanh tịnh thì cảnh giới nâng lên. Nếu nội tâm không thanh tịnh thì cảnh giới đi theo chiều hướng xấu.

Hòa Thượng nói: “***Cho nên chúng ta phải không ngừng tinh tấn học tập, không được tự cho ít đã là đủ. Ý nghĩa của “Phật” là trí tuệ. Chúng ta học Phật là học trí tuệ rộng lớn, thâm sâu không bờ mé, không giới hạn. Nhất định không thể cho một chút trí tuệ đã là đủ!***”. Tôi nhớ một câu: “***Bao giờ bằng Phật mới vừa lòng con***”. Trí tuệ của chúng ta phải bằng trí tuệ của Phật. Năng lực của Phật mới có thể tiếp độ chúng sanh. Cảnh giới của Phật mới có thể tiếp độ chúng sanh ở khắp mọi nơi. Đó là nói về trí tuệ.

Hòa Thượng nói: “***Đối với nhu cầu cuộc sống thì chúng ta phải biết đủ. Đối với trí tuệ thì chúng ta không được dừng lại ở biết đủ. Đối với trí tuệ mà bạn cho là mình đã đủ thì đọa lạc. Đây là điều mà Phật thường nhắc nhở những vị đã chứng quả. Họ an ổn trong Thiên Định, không muốn tiếp độ chúng sanh. Người tu hành chứng đến quả A La Hán mà tự cho là đủ thì đây là sai lầm, giống người đi học mới tốt nghiệp tiểu học thì đã không học nữa. Chúng ta phải học đến viên thành Phật quả thì mới viên mãn, đúng với mong muốn của Phật***”. Phật nói: “***Ta là Phật đã thành, tất cả chúng sanh là Phật sẽ thành***”.

Chúng ta vừa đạt được một chút thành tựu nhỏ thì đã đi khoe khoang khắp nơi, không tiếp tục tiến lên để nâng cao cảnh giới của mình thì liền đọa lạc. Chúng ta đến với đạo giải thoát mà không được giải thoát, đến với đạo an vui mà không được an vui. Nguyên nhân vì chúng ta mới chỉ hiểu lý, nhưng trên sự thì chúng ta làm chưa triệt để. Phải là “***lý sự viên dung***” thì mới có kết quả! Do vậy mà chính bản thân mình mất tín tâm, khiến cho mọi người xung quanh cũng mất đi tín tâm. Sự việc này xảy ra rất nhiều, rất nhiều xung quanh chúng ta.

Hòa Thượng nói: “***Chúng ta phải không ngừng nâng cao cảnh giới tu học của mình. Trí tuệ của Phật vô bờ mé. Người càng tu học thì càng khiêm cung khiêm hạ, càng kính nhường, càng nỗ lực cố gắng. Người***

hiếu học thì cho dù đại triệt đại ngộ vẫn coi mình như người sơ học. Người học càng cao luôn cho mình rất thấp. Người càng thấp thì cho mình là cao”.

Đạo tràng Tham Thiên của Tổ, người đã chứng ngộ rồi nhưng hàng ngày vẫn lao nhọc ở trong nhà bếp, vẫn giã gạo, đốn củi, nấu cơm, lao nhọc rất lâu nhưng trong chùa không ai biết. Mọi người thì hàng ngày lên Thiên Đường luận pháp. Lúc Ngài Ngũ Tổ truyền pháp, Ngài gọi người ở nhà bếp lên để truyền trao y bát khiến đại chúng thất kinh hồn vía.

Họ tu hành một thời gian, không thấy ai là đáng là Thầy của họ nữa, ai cũng bị họ chê trách. Họ dẫn đạo một thời gian thì chỉ nói lời của họ. Như vậy thì hết cứu! Xung quanh chúng ta có rất nhiều người như vậy. Họ khiến cho nhiều người học sai, tác hại vô cùng lớn. Chúng ta đi theo họ thì chúng ta có bị đọa lạc không?

Trong “***Kinh Vô Lượng Thọ***”, Phật dạy chúng ta rất kỹ. Người muốn vãng sanh Tây Phương Cực Lạc thì phải thực hành “***Tịnh Nghiệp Tam Phước***”:

Phước thứ nhất: “Hiếu dưỡng Cha Mẹ, phụng sự Sư Trưởng, từ tâm bất sát, tu Thập Thiện Nghiệp””.

Phước thứ hai: “Thọ trì Tam Quy, cù túc chúng giới, bất phạm oai nghi””.

Phước thứ ba: “Phát Bồ Đề Tâm, thâm tín nhân quả, Đọc tụng Đại Thừa, khuyến tấn hành giả”

“***Đọc tụng***” là chính mình phải hành trì. “***Thọ trì***” là phải làm được lời dạy của Phật, hành trì được rồi sau đó mới dùng thân mình mà nói pháp. Đó mới là hạnh Bồ Tát.

Hòa Thượng nói: “***Người tu hành đúng pháp tâm họ an lạc, thanh tịnh, không phiền não vì họ không có mong cầu, không chấp trước. Đó mới là cảnh giới nội tâm thật sự***”. Bài học hôm nay, Hòa Thượng dạy: “***Người tu hành cho dù đại triệt đại ngộ vẫn khiêm cung, khiêm nhường, tích tực nỗ lực cầu học vì trí tuệ của Phật rộng lớn vô lượng vô biên không bờ mé***”. Nếu chúng ta tự cho mình đã có đủ trí tuệ, tự cho mình đáng làm Thầy rồi thì hết cứu!

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!